

בעזרת

ידיעות נחוצות לט"ו בשבט

תשפ"א וזח"ע

בהשגחת הבד"ץ
ירושלם
העדה החרדית

יו"ל ע"י ועד הכשרות שע"י בד"ץ
העדה החרדית ירושלם תובב"א
טל' 02-6700-200

כל המידע המובא בחוברת זו, מתייחס אך ורק
לתוצרת הנמכרת בחנויות שבהשגחת הבד"ץ

היות וחלק מהתמרים הם מחו"ל, לכן כשאין יודעים בבירור, עדיף לסיים
בברכה אחרונה "על הארץ ועל הפירות".

בעז"ה השנה יהיו פירות שניתן לברך עליהם 'שהחינו':
שסק וקרמבולה.

ייבוש משמש בשמש

בישול אונס

הגדרות לטבלה

ההגדרות בטבלה הם ע"פ גדרי ההלכה והנראה כדעת נוסה לשלושה:

"בחזקת נקי":

הוא אומר שהפרי מבחינתו בחזקת נקי ואין חובה לבדוק, למעט אם יש סימנים חריגים במיוחד העלולים להעיד על נגיעות, כגון שינוי צבע, כרסום, או מוצר המאוחסן זמן רב.

"ראוי לבדוק":

הוא אומר שמציאות נוכחות חרקים בהם היא בשכיחות נמוכה, עם זאת אולי הם בגדר ספק מיעוט המצוי.

"יש לבדוק":

הוא אומר שנוכחות חרקים בהם היא בשכיחות גבוהה או לכל הפחות בגדר מיעוט המצוי החייבים בבדיקה לפי ההלכה.

כל המידע המובא
בחוברת זו, מתייחס אך ורק
לתוצרת הנמכרת בחנויות
שבהשגחת הבד"ץ

שם המוצר	השגחת הבד"ץ למניעת חששות נשרות בחנויות שבהשגחה	בענין תולעים מהחנויות שבהשגחה	יבול
אבוקדו	ערלה, תרו"מ וחשש הפרשה מאיזור פטור על חיוב	בחזקת נקי	מקומי
אבטיח	תרו"מ וחשש הפרשה מאיזור פטור על חיוב	בחזקת נקי	מקומי
אגוז לוז (בונדוק)	במולבן או הקלוי חשש בליעת איסור	יש לבדוק	חו"ל
אגוז מלך		יש לבדוק	חו"ל
אגוז פקאן	תרו"מ וחשש הפרשה מאיזור פטור על חיוב	יש לבדוק	מקומי וחו"ל
אגוז פקאן מסוכך (פקאן סיני)	טיגון בשמנים תרו"מ וחשש הפרשה מאיזור פטור על חיוב	בחזקת נקי	חו"ל
אגוז קוקוס שלם ודאה להלן קוקוס		בחזקת נקי	חו"ל
אגוז קשיו	חשש בליעות איסור	יש לבדוק ואם סגור לגמרי ללא שום סדק הוא בחזקת נקי	חו"ל
אגס טרי	ערלה, תרו"מ וחשש הפרשה מאיזור פטור על חיוב	בחזקת נקי	מקומי וחו"ל
אגס מיובש	חשש בליעות איסור ומריחת שמן	ראוי לבדוק חיצונית	חו"ל
אוכמניות מיובשות	חשש מריחת שמן	ראוי לבדוק	חו"ל
אננס טרי	תרו"מ וחשש הפרשה מאיזור פטור על חיוב	בחזקת נקי אחרי קילוף הקליפה עם הגומות ושטיפה תחת זרם מים	מקומי וחו"ל
אננס מיובש או מסוכך	חשש צבעים ותמציות	ראוי לבדוק חיצונית	חו"ל
אפרסק טרי	ערלה, תרו"מ וחשש הפרשה מאיזור פטור על חיוב	יש לבדוק	
אפרסק מיובש	חשש בליעות איסור ומריחת שמן	ראוי לבדוק חיצונית	חו"ל
אשכולית - ראה פירות הדר			
אתרוג מסוכך	ערלה, תרו"מ ותמציות	בחזקת נקי	מקומי
בוטנים	תרו"מ וחשש הפרשה מאיזור פטור על חיוב	יש לבדוק	מקומי

שם המוצר	השגחת הבד"ץ למניעת חששות נשרות בחנויות שבהשגחה	בענין תולעים מהחנויות שבהשגחה	יבול
בננה טריה	תרו"מ וחשש הפרשה מאיזור פטור על חיוב	בחזקת נקי	מקומי
גרעיני אבטיח	תרו"מ וחשש הפרשה מפטור על החיוב ושביעית		מקומי
גויאבה טריה	ערלה, תרו"מ וחשש הפרשה מאיזור פטור על חיוב	יש לבדוק בקפידא: חיתוך לפרוסות דקות והתבוננות מול האור	מקומי
גויאבה מיובשת	חשש בליעות איסור	ראוי לבדוק חיצונית	חו"ל
גרעיני דלעת. (לבנים)		בחזקת נקי	חו"ל
דובדבנים מיובשים	חשש מריחה בשמן	מארה"ב בחזקת נקי. מתורכיה נגועים ביותר ואינם נמכרים בחנויות שבהשגחתנו	חו"ל
דובדבנים חמוצים טבעיים מבולגריה		בחזקת נקי	חו"ל
דובדבנים מסוככים	צבעים ותמציות	בחזקת נקי אלו המיוצרים בהשגחתנו	חו"ל
זיתים (בשימורים)	ערלה, תרו"מ וחשש הפרשה מאיזור פטור על חיוב	ראוי לבדוק	מקומי וחו"ל
חומוס קלוי	יש הנזהרים מלאכול משום בישול עכו"ם	בחזקת נקי	חו"ל
חמוציות	חשש מריחה בשמן ותמציות	בחזקת נקי (רצוי לבדוק קלות חיצונית)	חו"ל
חמניות בקליפה	תרו"מ וחשש הפרשה מאיזור פטור על חיוב ושביעית	יש לבדוק	מקומי
חמניות מקולפות		יש לבדוק	חו"ל
חרובים	תרו"מ	יש לבדוק	מקומי וחו"ל
לדר מנגו ומשמש מיובש	חשש בליעות איסור	ראוי לבדוק קלות חיצונית	חו"ל
לימון - ראה פירות הדר			
מנגו טרי	ערלה, תרו"מ וחשש הפרשה מאיזור פטור על חיוב	בחזקת נקי	מקומי

שם המוצר	השגחת הבד"ץ למניעת חששות כשרות בחנויות שבהשגחה	בענין תולעים מהחנויות שבהשגחה	יבול
מילון טרי	תרו"מ וחשש הפרשה מאיזור פטור על חיוב	בחזקת נקי	מקומי
מילון מיובש	חשש צבעים ותמציות	ראוי לבדוק חיצונית	חו"ל
מנגו מיובש	חשש צבעים ותמציות	ראוי לבדוק חיצונית	חו"ל
משמש מיובש		יש לבדוק	חו"ל
סברס	ערלה, תרו"מ וחשש הפרשה מאיזור פטור על חיוב		מקומי
ענבים	ערלה, תרו"מ וחשש הפרשה מאיזור פטור על חיוב	להשרות במי סבון ל-5 דקות ולשטוף היטב תחת זרם מים	מקומי וחו"ל
ערמונים	במעובדים חשש של בליעת איסור	יש לבדוק (ראה תמונת המחשה)	חו"ל
פאפיה מיובש או מסוכר	צבעים תמציות	ראוי לבדוק חיצונית	חו"ל
פומלה - ראה פירות הדר			
פופקורן	תרו"מ וחשש הפרשה מאיזור פטור על חיוב	ראוי לבדוק	מקומי וחו"ל
פטל		בדיקתו קשה ואינו נמכר בחנויות שבהשגחתנו	
פיסטוק חלבי (גן עדן)	בקלויים חשש בליעת איסור	יש לבדוק	חו"ל
פירות הדר	חשש ערלה, מריחה בדונג, תרו"מ וחשש הפרשה מאיזור פטור על חיוב	להזהר שהכנימות שעל הקליפות לא ידבקו לפרי	מקומי
פסיפלורה	ערלה, תרו"מ וחשש הפרשה מאיזור פטור על חיוב	בחזקת נקי	מקומי
צ'יפס בננה		אינו נמכר בחנויות שבהשגחתנו	
צימוקים	בחנויות שבהשגחה יש רק מחו"ל ללא חשש מריחת שומן לא כשר. בשווקים המקומיים מצוי גם יבול מקומי בחששות.	יש לבדוק (ראה תמונת המחשה)	
צנובר		ראוי לבדוק	חו"ל
קוקוס (ראש)		בחזקת נקי	חו"ל

שם המוצר	השגחת הבד"ץ למניעת חששות כשרות בחנויות שבהשגחה	בענין תולעים מהחנויות שבהשגחה	יבול
קוקוס טחון ורצועות	חשש לבליעות איסור	ראוי לבדוק קלות	חו"ל
קיווי מיובש	צבעים ותמציות	ראוי לבדוק חיזונית	חו"ל
קליפות פומלה	חשש צבעים ותמציות	ראוי לבדוק חיזונית	חו"ל
קלמנטינה - ראה פירות הדר			
קרמבולה טריה	ערלה, תרו"מ וחשש הפרשה מאיזור פטור על חיוב	בחזקת נקי	מקומי
קרמבולה מיובשת	חשש לצבעים ותמציות	ראוי לבדוק חיזונית	חו"ל
רימון	ערלה, תרו"מ וחשש הפרשה מאיזור פטור על חיוב	יש לבדוק	מקומי
שזיפים מיובשים ו/מגולענים	בחנויות שבהשגחה יש רק מחו"ל ללא חשש מריחת שומן לא כשר. בשווקים המקומיים מצוי גם יבול מקומי בחששות	ראוי לבדוק	
שקדים	חייב בתרו"מ וקיים חשש רציני מאד של ערלה ושביעית	ראוי לבדוק	מקומי וחו"ל
שקדים מולבנים	חשש לבליעות איסור ותרו"מ	ראוי לבדוק	מקומי וחו"ל
תאנים מיובשים		בדיקתן קשה וראוי לא לאכלם	חו"ל
תות שדה	תרו"מ וחשש הפרשה מאיזור פטור על חיוב	קילוף כל בשר הפרי ושטיפה בזרם מים או הסרת העלים ומעט פרי, השריית, שטיפה חזקה תחת זרם מים וריסוק	מקומי
תות שדה מיובש	צבעים ותמציות	ראוי לבדוק חיזונית	חו"ל
תמרים	תרו"מ וחשש הפרשה מאיזור פטור על חיוב ושביעית	יש לבדוק וראוי שהבדיקה תהא מעל אור חזק.	מקומי
תמרים לחים	תרו"מ וחשש הפרשה מאיזור פטור על חיוב	בד"כ בחזקת נקי, ראוי לבדוק.	מקומי
תפוז - ראה פירות הדר			
תפוז סיני טרי	חשש רציני של ערלה. ותרו"מ		מקומי
תפוז סיני מסוכך	חשש לתמציות ובליעות והמקומי מערלה ותרו"מ	ראוי לבדוק חיזונית	מקומי וחו"ל
תפוז עץ טרי	ערלה, תרו"מ, חשש הפרשה מאיזור פטור על חיוב וחשש מריחה	ראוי לבדוק קלות	מקומי וחו"ל
תפוחי עץ מיובשים	חשש לבליעות איסור	ראוי לבדוק חיזונית קלות	חו"ל

לרגל

ראש השנה לאילנות הקרב ובא, קיבצנו בקצרה את כללי הזהירות מחשש חרקים ורמשים באכילת הפירות והפיצוחים. ולמרות שועד הכשרות מתאמץ עד למאד בעניין חשוב זה, וכתוצאה מכך סחורה רבה נפסלת מלהיכנס לחנויות שבהשגחתנו, והסחורה שכבר כן מאושרת עוברת בדיקות מדגמיות. עם כל זאת בלתי אפשרי למנוע לחלוטין נגיעות במוצרים ובמהלך האחסון. ועל כל אחד מוטלת החובה לבדוק את אותם המוצרים שיש הוראה לבדקם על פי כללי ההלכה.

כנימות בתפוז

זחלים בין הזרעים

חמשה חרקים שנמצאו בתאנה אחת!

כנימה על החרוב

זחל בפנים החרוב

סימני נגיעות בחרובים

הכתמים או הנקודות החיצוניים אינם סימנים לנגיעות

נגיעות פנימיות במשמש מיובש

נגיעות חיצונית במשמש מיובש

צימוקים יש להשרות במים חמים, במידה וצפים חרקים במים - סימן שהפרי נגוע.

ערמונים נגועים.

היות

והבעיות בנושא ערלה רבות מאד, והציבור אינו מודע להם ולעמל המושקע ע"י ועד הכשרות של בד"ץ העדה החרדית כדי להבטיח תוצרת כשרה למהדרין. הבאנו בקצרה את עיקרי הבעיות ההלכתיות והוראות הבה"ד"ץ. וכדלהלן:

הוראות הבה"ד"ץ	בעיות בתחום הערלה
הגברת הפיקוח וחישוב מחודש של שנות הערלה בשטח.	שינויים בסוגי המטעים והחלפת זנים בתדירות גבוהה
להבחין במקצועיות לגופו של כל הרכבה אם צריך למנות מחדש שנות ערלה	הרכבות למיניהן. שיש מהן שנחשבות כנטיעות חדשות
מאחר והעברה דורשת פיקוח צמוד וכשאלו אינם מתקיימים יש להחמיר ולמנות מחדש ג' שנות ערלה משעת נטיעתם בקרקע.	שתילים דו שנתיים הגדלים במשתלה בשנתיים הראשונות ומועברים בעציצים למטעים, וללא ליווי צמוד אין מהנמנע שלא להיכשל.
פיקוח תמידי בליווי מפות עם שרטוט המטע וציון גיל העץ. והורדת הפירות מהשתילים והשמדתם.	נטיעת עצי 'מילואים' חדשים במקום שתילים שאינם מתפתחים.

אגס ערלה שנה שניה

תפוח ערלה שנה ראשונה

עקירת עץ זית והעברתו למקום אחר ללא השגחה, עלולה לגרום לבעיות ערלה.

פריחה חנטה ופרי בענף אחד

ישנה בעיה הנפוצה רק בעצי רימון ואתרוג, - ענפים הפורצים מן האדמה חייבים גיזום ומעקב תמידי.